

Galesiamba tékwa du dakwaké Pol viyaan nyéngaa Taale ani kundi ma vé

Judasé ras taale Jisasna jémbaamba wulaandarén. Kukmba Jisas wandéka Pol ye Jisasna kundi kwayéndén nak gaayé du dakwat waak. Kwayéndéka de baasnyé ye Jisasna jémbaamba yaalaténdaka wa vakmi nak yaalan. Talimba de nak gaayé du dakwa Moses kwayén apakundi yamba vékundakwe wa, de Judasé yan pulak. Jisasna jémbaamba wulaandarén sapak, de waak Moses kwayén apakundi vékute wandékwa pulak yaké daré kapuk?

Juda du ras de nak gaayé dunyan Judaséna yapatémba kéraae sépé sékute Moses kwayén nak apakundi vékute wandékwa pulak yandarénngé mawulé yandarén. Yandaka Pol wa wan, “Yamba yé wa.” Naate anga wandén, “Nané Jisas Kraiské yé kunmba vékulakanangwa. Déku kundiké anga wanangwa, ‘Yi wan wanana wa.’ Wani musé male yate wa nané Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa téte kulémawulé kéraanangwa.” Naandén Pol.

De wani Judasé ras Galesia provinsmba ye wandarén, Jisasna jémbaamba wulaan Galesia du dakwa Mosesna apakundi vékute wandékwa pulak yandarénngé. Pol wanngé vékutake wa ani nyéngaa viyaandén, Galesiamba tékwa Jisasna jémbaamba yaalan apu nakapuk Jisaské

yé kun mba vékula kate deku yé ku yapaté kurkale kure téndarénngé.

Taale Pol anga wandékwa, “Dékét Got wunat wandéka wa wuné déku kundi kure yaakwa du a téwutékwa. Ani képmaamba tékwa du wunat yamba wandaka ani jémbaa yawutékwe wa. Got wandéka wa déku kundi kwayé-wutékwa nak gaayé du dakwat.” Naandékwa.

Kukmba Pol anga wandékwa, “Jisas Kraiské yé kun mba vékula kakwa du dakwa male wa yé ku du dakwa téndakwa Gotna ménimba.” Naandékwa. Ani nyéngaana waambu tambékmba Pol anga wandékwa, “Krais nanat yé kun yandéka nané kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak yakapuk yate yé ku du dakwa yaalananga, Gotna Yaamambi nanat sémamaaste yé ku yaambu wakwasnyéndéka wa nak du dakwat yé ku yapaté yanangwa.” Naandékwa.

1-2 sWuné Pol Jisas Kraisna kundi kure yaakwa du, gunat ani kundi wawutékwa. Guné Galesiamba tékwa Jisas Kraisna jémbaamba yaalan du dakwa, gunat ani kundi wawutékwa. Ani képmaamba tékwa du wunat yamba wandaka ani jémbaa yawutékwe wa. Jisas Krais nana aapa Gorale bét wunat wambéréka wa ani jémbaa yawutékwa. Jisas talimba kiyaandéka Got wandéka nakapuk taamale wa arapndéka wa déku yémba kundi kwayéwutékwa. Jisas Kraisna jémbaamba yaalan du ras wunale yaréte gunat wanangwa, guné yé ku mawulé vékute yé kun mba yaténgunénngé.

³ Nana aapa Got gunéké sémbéraa yate gunat yé kun yate, yé ku mawulé kwayéte, nana Néman Du Jisas Krais wunga male yandu yé kunmba yatékangunéngwa. Gorét wunga waatakuwutékwa. ⁴ Krais nana aapa Gotna kundi vékute nana kapérandi mawulé yasnyéputiké we wa kiyaandén. Ani sapak kapérandi mawulé vékukwa du dakwa némaamba wa yatékéséndakwa. Nané de yakwa pulak kapérandi mawulé vékukapuk yamuké, wa Krais dékét déku kapmang nanat yé kun yate wa kiyaandén. ⁵ Wunga yandénnge vékulakate, nané apapu apapu Gotna yé ma kavérék-pékakwak. Yi wan wanana wa.

Nané Kraisna kundi male ma vékukwak

⁶ Talimba Got gunat wa wandén, guné Krais Jisasmba kulémawulé kéraae dale apapu apapu yé kunmba tépékaa-ngunénngé. Wandéka Kraisna kundi yamba yé kunmba vékuté-pékaangunéngwe wa. Got bari wa yaasékangunén. Yaasékate nak kundi vékute wangunéngwa, “Wan yé ku kundi wa. Wani kundi vékute kulémawulé kéraae yé kunmba tépékaa-kanangwa.” Naangunéngwa. Wunga wangunéngá vat naate wawutékwa, “Yéki. Kamuké guné bari nak kundi vékwo? Wan kapérandi yapaté wa yan-gunéngwa.” Wunga wate gunéké vékulaka vékulaka naawutékwa. ⁷ Guné nak kundiké anga wangunéngwa, “Wan yé ku kundi wa. Wani kundi vékute kulémawulé kéraae yé kunmba tépékaa-kanangwa.” Naangunéngwa. Wunga wangunéngá wawutékwa, “Wan yamba yé wa. Wani kundi vékute, kulémawulé kéraakapuk yate

katik yé kun mba té pé kaaké guné. Yé ku kundi nakurak male wa rakwa. Wani kundi wan Krais Jisasna kundi wa. Wani kundi male vékute wa kulémawulé kéraae yé kun mba té pé kaakangunéngwa. Yi wan wanana wa.” Du ras Kraisna jémbaa yaavan kurké we gunat nak kundi wa wandakwa. Wate gunat paapu yandaka anga wangunéngwa, “Deku kundi wan yé ku kundi dé, kapuk papukundi dé?” Naangunéngwa. Wunga vékula kanganéngwa guna mawulé yamba yé kun mba téndékwe wa.

⁸ Ma véku. Talimba nané Kraisna kundi kwayékwaa du déku kundi gunat wa kwayénanén, guné kulémawulé kéraae yé kun mba té pékaangunénngé. Kwayénanga vékungunén kundi wan papukundi yamba wa. Wan yé ku kundi wa. Nané bulaa nak kundi gunat wate anga wamunaae, “Ani nak kundi vékute kulémawulé kéraae yé kun mba té pékaakangunéngwa.” Wunga wamunaae papukundi wate, Gotna ménimba kapérandi musé yakwa du téte, kapérandi taalat yékatik nané. Gotna kundi kure gaayakwa du nak gaaye, guné Kraisna kundi yaasékatake kulémawulé kéraae yé kun mba té pé kaaké yangunéngwa nak kundi gunat wamunaae, wa dé waak Gotna ménimba kapérandi musé yakwa du téte kapérandi taalat yékatik dé.

⁹ Wani muséké bulaa nakapuk a wakanangwa. Talimba Kraisna kundi gunat wa wan anén, guné kulémawulé kéraae yé kun mba té pé kaakangunénngé. Wananga vékute wangunén, “Yi wan wanana wa.” Naangunén. Wunga wangunéngwa wawutén, “Nak du yaae, kulémawulé kéraae

yé kun mba té pé kaaké yangunéngwa nak kundi gunat wate wa kapérandi musé wa yandakwa. De yéngé lambiyak-ndaru. Gorale katik té pé kaaké daré.” Naawutén.

¹⁰ Wani kundi wate Gorké wa vékulakawutékwa. Ani képmaana duké yamba vékulakawutékwe wa. Got wunéché mawulé yandénngé wa vékulakawutékwa. Ani képmaana du wunéché mawulé yandarénngé, yamba vékulakawutékwe wa. Ani képmaana du wunéché mawulé yandarénngé vékulakamunaae, wa Kraisna jémbaa yakwa du katik téké wuté.

Krais déku kapmang wa Polét wandén déku kundi kure yéndénngé

¹¹⁻¹² Jisas Kraisna jémbaamba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, ma vékungunu. Wawutékwa yéku kundi ani képmaana du ras wunat yamba wandakwe wa. Ani képmaana du ras wani kundiké wunat yamba yakwasnyéndakwe wa. Wan Jisas Krais dékét déku kapmang wa wunat wani kundi wandén.

¹³ Talimba yawutén muséké wandaka wa vékungunén. Wuné Juda du téte Judana apakundi vékute apamama yate Gotna jémbaamba wulaan du dakwat yaavan kuruwutén. Yaavan kutte det akwi viyaa-sandaké wa mawulé yawutén. De Krais Jisasna kundi vékundaka wuné talimba déku kundiké kalik yate Judana apakundiké male mawulé yate wunga yawutéka wa vékungunén. ¹⁴ Nak Juda dunyan ras wuna sékét naawingu téte de waak Judana apakundi yé kun mba wa vékundarén. Wuna gwaal waaranga maandéka

bakamu wan apakundi yékunmba vékuké néma mawulé yate wuna duwat taalékére Judana apakundi yékunmba wa vékuwutén. Vékute Judana apakundiké yékunmba vekusékwutén wa.

¹⁵ Talimba wunga yawutéka Got wuné wunga yatémuké kalik yandén. Talimba wuna aasa wuné kéraakapuk yalén sapak wuné déku du téwuténngé, wa Got wandén. Watake wunéché néma mawulé yate déku jémbaa yawuténngé, wa wunat waandén. ¹⁶ Waatake kukmba déku mawulé vékute déku nyaan Jisas Kraisét wa wunat wakwasnyéndén. Wuné Jisas Kraisna kundi nak gaayé du dakwat kwayéwuténngé, wa Got déku nyaan wunat wakwasnyéndén. Wakwasnyéndéka vétake nak duké yamba yewutékwe, Jisas Kraiské kundi bulké. ¹⁷ Yate Jerusalemma téte Jisasna kundi taale kure yaan duké waak yamba yewutékwe wa. Du yarékapuk sékaa taalé Arebiat wa yewutén. Ye kukmba waambule yaae Damaskusét yewutén. ¹⁸ Kukmba kwaaré kupuk yéndéka wani sapak male Jerusalemét waarewutén. Pita véké wa Jerusalemét waarewutén. Waare dale nyaan ayélap (15) male yaréwutén. ¹⁹ Wani sapak wuné nana Néman Du Jisasna waayéka Jems vétake dale kundi bulwutén. Pita ambét Jemsat male wa vewutén. Krais Jisasna kundi kure yaakwa nak duwat yamba vewutékwe wa.

²⁰ An gunéké viyaatakawutékwa kundi wan papukundi yamba wa. Wan yéku kundi wa. Yi wan wanana wa. Gotna ménimba téte wa gunat wani yéku kundi wawutékwa. Guné wani kundi

véte vékusék-*ngangunéngwa*. Képmáana du nak Jisas Kraisna kundi wunat yamba wandékwe wa.

²¹ Pita ambét Jemsat vétake Judia yaasékatake Siria provins Silisia provinsét waak yéwutén.

²² Wani sapak Judiamba yatéte Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa wuna saawi yamba vénédakwe wa. Yate wuné yamba vékuséknakwe wa. ²³ Ani kundi male wa vékundarén, “Talimba wani du nana du dakwat viyaandékte, wa nana Néman Du Krais Jisasna yéku kundi yaavan kurké mawulé yandén. Bulaa déku kundi yé kunmba vékute déké yéku kundi wandékwa.” Wani kundi vékute wunga male wunéké vékuséndarén. ²⁴ Wunga vékusékte wa Gotna yé kavéréndarén.

2

Krais Jisasna kundi kure yékwa nak du Polét yamba waarundakwe wa

¹ Wuné késépéri (14) kwaaré yare aané Barnabasale Jerusalemét nakapuk waarétén. Yéte aané Taitus kéraae kure sékét yénanén. Taitus wan Grik du wa. Nak gaayé du téndénngé talimba de Judana apakundi vékukapuk yate déku sépé yamba sekundakwe wa. ² Got Jerusalemét yéwuténngé wandéka wani sapak wani gaayét waaré-wutén. Ye Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwana néma du Pita, Jems, Jon, nak néma du waak dele kundi bulnanén. Nané néma du male wa kundi bulnanén. Bulte det wuna jémbaaké anga wawutén. Judana apakundi vékukapuk yakwa nak gaayé du dakwaké ye, det Krais Jisasna kundi wate, wunga yawutékwa

jémbaaké néma duwat wawutén. De wunéké vékusékngapuk yate, yawutén jémbaaké, “Wan kapére wa,” naamuké kalik yate, wa det wawutén. De wunéké vékusékte, yawutékwa jémbaaké, “Wan yékun wa,” naandarénngé mawulé yate, wa det wawutén. ³ Wawutéka wunat wandarén, “Wan yéku jémbaa wa yaménéngwa.” Wunga wate wunale yaan du Taituské yamba wandakwe wa. Dé nak gaayé du téte déku sépé sékundakwa kundi vékukapuk yandénngé, de déku sépé sékunanénngé yamba wandakwe wa. Yate sépé sékundakwa kundi talimba wandarén pulak yamba wandakwe nanat.

⁴ Paapu yakwa du ras anga wandarén, “Krais Jisasna jémbaamba wa yaalanánen wa.” Wunga wate paapu yate, rananén gaamba yaale nana kundi yaavan kurké, wa nana kundi vékundarén. Nané Krais Jisasale nakurakmawulé yate déku kundi wa vékunangwa. Moses wan apakundi nanéké yamba apa yandékwe wa. Moses wan apakundi nanéké apa yamunaandu, wa kalapusmba kwaakwa du pulak tékatik nané. Nané yéku mawulé vékute baka yékunmba ténangwa. Wunga ténangwanngé vékusékte, wa paapu yakwa du rananén gaamba yaalandarén. Moses wan apakundi nanéké apa yandu wani apakundi yékunmba vékunanénngé mawulé yate, wa de paapu yakwa dunyansé yaalandarén. Yaale nanat wandarén, nané Moses wan apakundi vékute Taitusna sépé sékunanénngé. Paapu yakwa du wunga wandaka de néma du wani muséké nanat yamba apa yate wandakwe

wa.

⁵ Paapu yakwa du wunga wandaka deku kundi yamba véku-nangwe wa. Guné Galesiamba tête Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa guna mawulé yékéyaak yakapuk yamuké, deku kundi yamba vékunangwe wa. Nané Tatusna sépé sékumunaananu, kalmu guna mawulémba anga wakatik guné? “Nané waak Juda du dakwa yamba téngwe wa. Moses wan apakundi vékute wandén pulak yamunaananu wan yé kun dé kapuk?” Guné wunga vékulakate Kraisna kundi yaasékatake lambiyakngapuk yamuké, wa paapu yakwa duna kundi yamba vékunangwe wa. Guné Kraisna kundi male vékute kulémawulé kéraae yékunmba téngunénngé, wa nané deku kundi yamba vékunangwe wa.

⁶ Wani gaamba ran néma du nak gaayé du dakwat wawutén kundi vékute nak kundi waak wunat yamba wandakwe wa. Néma du, baka du waak, wa nakurakmawulé pulak yate Gotna ménimba yaté-nangwa. Yatéte wuné de néma du randakwanngé vékulakakapuk yate det wawutén. ⁷⁻⁹ Wani néma du wuna kundi vékwe nak kundi waak wunat yamba wandakwe wa. Néma du Pita, Jems, Jon anga wa vékusékndarén. Got Pitat wandén, dé Kraisna kundi Juda du dakwat wamuké. Dat wunga wandén pulak, wa Got wunat wandén, wuné Kraisna kundi nak gaayé du dakwat kwayémuké. Wunga vékusékte Barnabasale aanat anga wandlerén, “Béné yéku jémbaa male wa yambénén. Yambénén pulak, nak gaayé du dakwat Kraisna kundi kwayépékati-kambénéngwa. Wan yé kun

wa. Pita Juda du dakwat Kraisna kundi kwayéndéka Got dat yékun yandéka Juda du dakwa némaamba wa Kraisna kundi yékunmba vékundakwa. Méné nak gaayé du dakwat Kraisna kundi kwayéménénga Got ménat yékun yandéka nak gaayé du dakwa némaamba wa Kraisna kundi yékunmba vékundakwa. Got ménat yéku mawulé wa kwayéndékwa, wani jémbaa yaménénngé.” Wani du wunga wandarén. Wani duké nané akwi wanangwa, “De Jerusalemmba téte Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwana néma du wa de.” Naanangwa. Wani du Gorké yatén jémbaaké mawulé yate Barnabasale aanat taamba kutndarén. Kutte anga wandarén, “Nané Juda du dakwat Kraisna kundi ma wapékakwak. Nak gaayé du dakwat Kraisna kundi ma wapékambénu. ¹⁰ Ani kulé kundi male bénat kwayékanangwa. Nak gaayé du dakwat ma anga wambénu, ‘Musékapuk yan du dakwaké vékulakate det ma yékun yangunék.’ Wunga ma wambénu.” Naandarén. Wunga wandaka wani kundiké mawulé yate wunga yapékawutékwa.

Pol Pitat waarundén

¹¹⁻¹² Talimba Pita Krais Jisasna jémbaamba yaale yéku mawulé vékundén. Yate Antiokmba yaréte Krais Jisasna jémbaamba yaalan akwi dunyansale kakému kandén. Dé Juda du téte deku apakundiké vékulakakapuk yate, Kraisna kundiké vékulakate wa dé Kraisna dunyansale kandén. Wunga kate wa yékun yandén. Déku mawulémba ani kundi yamba wandékwe wa, “Judana apakundi vékutake Krais Jisasna jémbaamba

daré yaalak, kapuk nak gaayé du téte daré Krais Jisasna jémbaamba baka yaalak?" Wunga yamba vékulakandékwe wa. Yate akwi dunyansale kate yé kun yandén. Yandéka kukmba Juda du ras waak Jerusalemma téte néma du Jemsale kundi bultake Antiokét yéndarén. Yéndaka Pita det vétake wup ye déku mawulém̄ba anga wandén, "Nak gaayé duwale kakému kawutu de Jemsale kundi bule yaan du wunat véte wunat waaru-muké, wa kalik yawutékwa. Kalmu de wunat véte anga waké daré? 'Dé nak gaayé duwale kakému kate wa nané Judana apakundit wa kuk kwayéndékwa. Nak gaayé du Moses wan apakundi vékukapuk ye deku sépé sékukapuk yan-dakwanngé nané Juda du wani apakundi vékute nak gaayé duwale kakému katik kaké nané. Pita nak gaayé duwale kakému kandékwan wa kapérandi yapaté wa yandékwa.' Wunga wunéké waké daré?" De wunga wate dat waaru muké wup yate, wa Pita nak gaayé dunyansale naka-puk kakému yamba kandékwe wa. Dele yamba yaréndékwe wa. Wan kapérandi yapaté wa. Yandéka wuné Pol Antiokmba yaréte némaamba duna ménimba téte Pitat véte dat waaru wutén.

¹³ Pita wunga yandéka Antiokmba tékwa Judana nak du waak Krais Jisasna jémbaamba talimba yaale Pita yan pulak yate, nak gaayé duwale kakému yamba kandakwe wa. Barnabas waak de yan pulak wani kapérandi yapaté yate nak gaayé duwale kakému yamba kandékwe wa. Talimba wani du akwi deku mawulém̄ba anga wandarén, "Nané Juda dunyansé nak gaayé duwale kakému

kananu wan yé kun wa.” Wunga wate yé kun mba vékusé kndarén. Vékusé kte kukmba Juda duké wup yate paapu yate de vékusé kndarén yé ku yapaté wa yaasé kandarén. Yate kapérandi yapaté yandarén.

¹⁴ Wunga yate yé ku kundi yé ku mawulé waak yaasé katake kapérandi yapaté yandaka, wuné véte deku ménimba téte Pitat waarute anga wawutén, “Méné Juda du wa. Talimba Jisas Kraisna kundi wa vékuménén. Bulaa Moses wan apakundi ménéké yamba apa yandékwe wa. Yandéka méné nak gaayé du pulak wa téménéngwa. Wunga yate yé kun wa yaménéngwa. Yate kamuké méné bulaa nak yapaté yo? Méné wunga yaménéngá de nak gaayé du dakwa Moses wan apakundi vékute Juda du dakwa tékwa pulak yaté kékwa vékula kandakwa. Wan kapérandi yapaté wa. Yé ku yapaté yamba yé wa. Méné wunga yaménéngá kalik yawutékwa.” Wunga wate Pitat waaruutén.

*Krais Jisaské yé kun mba vékula kakwa du dakwa
Gotna ménimba yé ku du dakwa wa té kandakwa*

¹⁵ Nané nak gaayé du yamba wa. Nana aasa aapa Juda du dakwa téndarénné nané Juda du wa té nangwa. Juda du ras de nak gaayé du dakwaké anga wandakwa, “Moses wan apakundi vékukapuk yate Gotna ménimba kapérandi yapaté yakwa du dakwa wa téndakwa.” Naandakwa.

¹⁶ Wunga wandaka nané nak gaayé du tékapuk yate, Juda du téte, wa vékusé knangwa. Du dakwa Gotna ménimba yé ku yapaté yakwa du dakwa té muké wa de Moses wan apakundiké

katik vékulakaké daré. Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa téké de Jisas Kraiské ma yékunmba vékulakandarék. Wunga vékuséknangwa. Nané Juda du Krais Jisasna jémabaamba yaale wunga vékunangwa. Nané Krais Jisaské yékunmba vékulakate nana mawulémba anga wanangwa, “Krais nana kapérandi mawulé kurréndéka wa nané Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa a yaténangwa. Yi wan wanana wa. Nané Moses wan apakundi yékunmba vékute, wandén pulak yate, wunga male yananan, wa Gotna ménimba yéku du dakwa katik téké nané.” Naanangwa.

¹⁷ Nané Krais Jisasna jémabaamba yaale anga wa vékuséknangwa. Moses wan apakundi nanéké nakapuk apa yakapuk yandu nané Kraisna kundi yékunmba vékukanangwa. Vékuséknanga Moses wan apakundi nanéké apa yakapuk yandéka nané nak gaayé du dakwa pulak a ténangwa. Wunga ténanu kalmu nak du nanat véte anga waké daré? “Ma vé. De Moses wan apakundi yékunmba vékukapuk yate kapérandi yapaté wa yandakwa. Yandaka wa deku néma du Jisas det yakwasnyéndékwa, kapérandi yapaté yandarénngé.” Wunga wate wa papukundi wa wakandakwa. Nana néma du Jisas Krais yéku yapatéké male wa nanat yakwasnyéndékwa.

¹⁸ Talimba anga wanánén, “Nané Moses wan apakundi vékute, wandén pulak yate, nané yéku mawulé kéraae Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa tékanangwa.” Naananén. Wunga watake kukmba anga vékuséknánén.

Nané Moses wan apakundi vékute, wandén pulak yate, wa yéku mawulé katik kéraaké nané. Wunga vékusékte yéku mawulé kéraaké we Judana yapaté wa yaaséka-nanén. Yaasékatake yéku mawulé kéraaké wa Krais Jisasna kundi vékunangwa. Vékunaru Moses wan apakundi nanéké nakapuk apa katik yaké dé. Nané Krais Jisasna kundit kuk kwayénaru, Moses wan apakundi nana mawulémbo nakapuk apa yandan wa kapérandi musé yakwa du wa tékanangwa.

¹⁹ Moses wan apakundiké vékulakate talimba wa vékusékwutén, wani apakundi yé kunmba vékute Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du tékapuk yawutékwannngé. Vékusékte Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du téké néma mawulé yate, wa Judana yapaté yaasékatake Krais Jisasna kundi vékutwutén. Vékute kulémawulé kéraae Gorké yénangwa yaambumba yéwutékwa. Yéte déké vékulakate a téwutékwa. Talimba Kraisét takwemimba viyaae baangndarén. Viyaae baangtakandaka wa kiyaandén. Kiyaandénngé wuné déké yé kunmba vékulakate wa dale takwemimba kiyaawutén. ²⁰ Kiyaae ani képmaamba téte wuné kapérandi mawulé yamba vékutwutékwe wa. Kapérandi mawulé yaasékatake kulémawulé wa kéraawutén, Kraismba. Kéraawutéka Krais wuna mawulémbo wa randékwa. Gotna nyaan Kraiské yé kunmba vékulakate wa yé kunmba tépékaawutékwa. Dé wunéké néma mawulé yate wunat yé kun yamuké wa kiyaandén. Kiyaandéka déku kundi yé kunmba vékute déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naate wa yé kunmba tépékaawutékwa.

21 Nané Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa téké mawulé yate wa Moses wan apakundiké katik vékulakaké nané. Nané Moses wan apakundi vékute Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa témunaananu, Krais kiyaee nanat yékun yaké yapatikate yandén. Krais Jisas kiyaee wa nanat yékun yandén. Yandéka nané Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa wa ténangwa. Nané Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa ténangwanngé vékulakate, wuné Got tiyaandén du Krais Jisasét katik kuk kwayéké wuté.

3

Nané Moses wan apakundi vékuké nané, kapuk Krais Jisaské yékunmba vékulakaké nané?

1 Guné Galesiamba tékwa du dakwa, waangété wa yangunén. Talimba nané Jisas Kraiské gunat yakwasnyéte kundi yékunmba kwayénanén, déké. Kwayénanga yékunmba vékungunén. Vékute takwemimba kiyaandénngé yékunmba wa vékusékngunén. Vékusék-ngunénmba, yénga pulak guné du ras paapu yandaka deku kundi vékute guné waangété yo?

2 Gunat ani kundi male waatakuwutékwa. Kamu yangunénga dé Got déku Yaamambi gunat kwayék? Moses wan apakundi vékute wandén pulak guné yak, kapuk Krais Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” guné naak? Wan Krais Jisaské wa yékunmba vékulakangunén. Vékulakangunénga wa Got déku Yaamambi kwayéndén gunat. Wunga

wa vékusékngunéngwa. ³ Vékusékte kamuké guné bulaa waangété yo? Talimba Gotna Yaamambi gunat yé kun yandéka guné Krais Jisasna jémbaamba yaale déku du dakwa wa téngunén. Kamuké guné bulaa nak mawulé yate Moses wan apakundiké guné anga wo? “Nanékét nana kapmang nana mayé apamba wani apakundi yé kunmba vékute wandén pulak yate a Gotna du dakwa tékanangwa.” Wunga wate wa waangété yangunéngwa.

⁴ Guné Krais Jisasna kundi yé kunmba vékungunéngä déku maama gunat némaamba kapérandi musé yandaka yé ku mawulé vékute yé kunmba téngunén. Guné yé ku mawulé vékuté-pékaangunénngé wa mawulé yawutékwa. Wani yé ku mawulé baka yémuké kalik yawutékwa.

⁵ Gunat nakapuk waatakuwutékwa. Guné Moses wan apakundi vékungunéngä dé Got déku Yaamambi gunat kwayéte kulé apanjémba guna ménimba yo, kapuk Krais Jisaské yé kunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naangunéngwa dé Got wunga yo? Wa vékusékngunéngwa. Wan Krais Jisaské yé kunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naangunéngä, wa Got déku Yaamambi gunat kwayéte kulé apanjémba yandékwa, guna ménimba.

⁶ Ma véku. Guné Gorké yé kunmba vékulakangunéngä wa gunat yé kun yandén. Gunat yandén pulak talimba wa Abrahamét yé kun yandén. Abrahamngé Gotna nyéngaamba ani kundi wa kwaakwa: Abraham Gorké yé kunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan

wanana wa,” naandéka Got déké wandén, “Wan yéku yapaté yakwa du wa.” Naandén. Wani kundi wa kwaakwa Gotna nyéngaamba. Abraham dékét déku kapmang yate dé yéku yapaté yakwa du yamba téndékwe wa. Abraham Gorké yé kun mba vékulakandéka wa Got wandén, “Abraham wan yéku yapaté yakwa du wa.” Naandén Got.⁷ Bulaa déku kundiké ma yé kun mba vékulakangunék. Juda du dakwa ras wandakwa, “Abraham wan nana gwaal wa aranga maandéka bakamu wa. Yandékwangé wa nané Juda du dakwa Abrahamna kembéba té nangwa.” Wunga wate yandén pulak yamba yandakwe wa. Yate Gorké yamba yé kun mba vékulakandakwe wa. Nané Abrahamna gwaal wa aranga maandéka bakamu pulak wa té nangwa. Nané Abraham yan pulak Gorké yé kun mba vékulaka-nangwanngé wa wani kundi wawutékwa.

⁸ Némaqmba kwaaré talimba Got vékusékte wa wandén, “Kukmba du dakwa ras Juda du dakwa tékapuk yate, nak gaayé du dakwa téte, wunéké yé kun mba vékulakate wakandakwa, ‘Wan Got nanat yé kun yandékwa. Yi wan wanana wa.’ Wunga wate wa de wuna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa tékandakwa.” Naandén. Got wunga wate deké vékuséknndéka ani kundi wa kwaakwa Gotna nyéngaamba: Got Abrahamét anga wandén, “Wuné ménéké vékulakate akwi du dakwat yé kun yakawutékwa.” Got wunga wandéka wani kundi wa kwaakwa, déku nyéngaamba. ⁹ Wani kundiké vékulakate anga wa vékuséknangwa. Abraham Gorké yé kun mba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,”

naandéka wa Got dat yékun yandén. Abrahamét yékun yandén pulak, déké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naaké yakwa akwi du dakwat waak Got yékun yakandékwa. Wunga wa vékuséknangwa.

¹⁰ Du dakwa nak yapaté yamunaandaru, wa Got det katik yékun yaké dé. Talimba Moses wan apakundiké ani kundi du nak wa viyaatakandén Gotna nyéngaamba: Wani apakundi akwi, déku nyéngaamba kwaakwa apakundi yékunmba vékukapuk yate, wandén pulak yakapuk yakwa du dakwa de akwi ma lambiyakndaru. Gorale katik tépékaaké daré. Wunga viyaatakandéka kwaandéka wa vékuséknangwa. Du dakwa ras deku mawulémba anga wandakwa, “Nané wani apakundi akwi yékunmba vékunanan Got nanat yékun yandu yékunmba tépékaa-kanangwa, dale.” Wunga wate yamba vékusékdakwe wa. Wa lambiyak-ngandakwa. Gorale katik tépékaaké daré.

¹¹ Talimba nak du dé nak kundi Gotna nyéngaamba anga viyaa-takandén: Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naakwa du dakwa wa de dale apapu apapu yékunmba tépékaa-kandakwa. Got wani du dakwat wakandékwa, “Guné wunéché yékunmba vékulakate wuna kundiké, ‘Yi wan wanana wa,’ naate wa wuna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa wa téngunéngwa.” Wunga wandékwa du dakwa Gorale apapu apapu yékunmba tépékaa-kandakwa. Wani kundi talimba viyaatakandénngé anga vékuséknangwa. Akwi du dakwa Moses wan apakundi vékwe

dekét deku kapmang deku apamba de Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa katik téké daré. Moses wan apakundi vékundakwa yaambu wan Gorké yénangwa yaambu yamba yé wa. Wunga wa vékuséknangwa.

¹² Yaambu vétik wa kwaambérékwa. Nak yaambuké ani kundi a kwaakwa Gotna nyéngaamba: Du dakwa wani apakundi yé kunmba vékute Got wandékwa pulak male yakandakwa. Ye Gorale apapu apapu tépékaakandakwa. Wani kundi nakurak male yaambuké wa wandékwa. Wani yaambumba yéte nané nana kapmang apamama yamunaananu, wa Gorké katik yé kunmba vékulakaké nané. ¹³ Wani yaambumba yé ké wa yapatinanén. Yananénngé, Got nanat kuk kwayéndu yananén kapérandi musé nanat waambule yakata-munaandu wan yé kun wa. Krais nak yaambu wa nanat wakwasnyé-ndén. Krais nanéké kiyaae nané wa kéraandén, Got nanat kuk kwayékapuk yate yananén kapérandi musé nanat yakatakapuk yandénngé. Krais nanat yé kun yandéka Got yananén kapérandi musé waambule yakataate wandéka wa dé takwemimba viyaae baangndarén. Dé viyaae baangndarénngé vékulakate, kukmba Got nanat kuk kwayékapuk yate, yananén kapérandi musé nanat katik waambule yakataké dé. Wani muséké talimba du nak Gotna nyéngaamba ani kundi wa viyaatakandén: Miyém̄ba kiyaan duwat Got kuk kwayéndékwa.

¹⁴ Wani kundi vékute wa vékuséknangwa. Krais Jisas takwemimba kiyaandéka Got Abra-

hamét wandén kundi wa sékérékén. Talimba Got Abrahamét anga wandén, “Ménat a yé kun yakawutékwa.” Naandén. Wunga wandéka Krais Jisas du dakwat yé kun yamuké we wa tak-wemimba kiyaandéka wani kundi wa sékérékén. Krais Jisas dé Juda du dakwa tékapuk yate nak gaayé du dakwaké wa kiyaandén. Juda du dakwaké waak wa kiyaandén. Nanéké wa kiyaandén, nané déké yé kun mba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa” naananu, Got talimba wandén pulak nanat yé kun yamuké. Nané Krais Jisaské yé kun mba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naananu, wa Got déku Yaamambi tiyaandu dé nanat kulémawulé tiyaakandékwa.

Moses wan apakundi Gotna néma yéku kundit katik taalékéraké dé

¹⁵ Krais Jisasna jémbaamba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, ma véku. Guné wani kundiké yé kun mba vékungunénngé, taale wuné ani képmaana yapatéké kundi ras wakawutékwa. Du vétik jémbaa nak yaké ye kundi giye, “Yi wan wanana wa,” naambéru, nak du yaae bérku kundiké, “Yamba yé wa,” katik naaké dé. Yandu nak du yaae bérku kundiké kundi ras waak katik waké dé. Bét kundi giye, “Yi wan wanana wa,” wa naambérén. Bérku kundi rapéka-kandékwa. Wan ani képmaana yapaté wa. Gimberén kundi rapékandu wa yé kun mba vékusék-nganangwa. Gotna kundi apapu apapu rapéka-kandékwa.

¹⁶ Bulaa Gorké ma vékulaka. Talimba Got ani yéku kundi wa wandén Abrahamét, “Wuné ménat, ména gwaal waaranga maandéka bakamat waak yékun yakawutékwa. Yi wan wanana wa.” Naandén. Wunga wandénngé ma vékulakangunék. Dé gwaal waaranga maandéka bakamu késépéríké yamba wandékwe wa. Gwaal waaranga maandéka bakamu nakurakngé wa wandén. Wani kundi wate némaamba duké yamba vékulakandékwe wa. Wunga wate nakurak duké male wa vékulakandén. Wani kundi wate wan Krais Jisaské wa vékulakandén.

¹⁷ Bulaa wani muséké ras waak wakawutékwa. Ma véku. Némaamba kwaaré talimba Got Abrahamét anga wandén, “Méné wunéké yékunmba vékulakate wuna kundiké, ‘Yi wan wanana wa,’ naaménu, wuné ménat, ména gwaal waaranga maandéka bakamat waak yékun yakawutékwa. Yi wan wanana wa. Ménat wa wawutékwa.” Wunga watake némaamba kwaaré (430) yéndéka wa Mosesét apakundi ras kwayéndén. Kukmba wandén kundi taale wandén kundit yamba taalékérandékwe wa. Taale wandén kundi rapéka-kandékwa. ¹⁸ Nané wani apakundi yékunmba vékunananu Got nanat yékun yandu nané apapu apapu yékunmba tépékaamunaae, wa Abraham yan pulak katik yaké nané. Nané Gorké yékunmba vékulakate wakanangwa, “Got wandén pulak nanat yékun yakandékwa.” Wunga wate vékusék-nganangwa. Abraham Gorké yékunmba vékulakate wandén yéku kundi vékundén pulak a yanangwa.

¹⁹ Talimba Got Abrahamét anga wandén, “Wuné ménat, ména gwaal waaranga maandéka

bakamat waak yékun yakawutékwa.” Naandén. Wunga watake kukmba Mosesét apakundi wandén, Juda du dakwa wandén pulak yandarénngé. Kamu muséké vékulakate dé Mosesét wani apakundi wak? Bulaa gunat wakawutékwa wani muséké. Akwi du dakwa yandarén kapérandi muséké de vékusék-ndarénngé wa wani apakundi dat wunga wandén. Wani apakundi apapu apapu rapékandénngé yamba wandékwe wa. Krais yaandu wani apakundi késndénngé wa wandén. Abrahamna gwaal waarranga maandéka bakamu Jisas Krais yaaké yakwa sapak wani apakundi késndénngé wa Got talimba wandén. Wandéka kukmba wa Jisas Krais yaandén. Got Abrahamét wandén pulak, déku gwaal waarranga maandéka bakamu Jisas Kraisét wa Got yékun yandén. Wunga yate akwi du dakwat wa yékun yandén. Yandénngé, bulaa Mosesét wandén apakundi nanéké katik apa yaké dé. Nak kundi waak ma véku. Got wani apakundi wate képmaamba tékwa duwat yamba wandékwe wa. Got wani apakundi wate déku kundi kure gaayakwa dunyansat wandéka wa Mosesét wani kundi wandarén. Wandaka dé Moses képmaamba tékwa du dakwat wani kundi wandén. Wunga wate nyéndémbaandu wa yaténdén. Got wandéka képmaamba tékwa du dakwa téndaka Moses deku nyéndémba yaténdén. Wunga yatéte det wani kundi wandén.

20 Got Abrahamét wandén sapak wa dé nak pulak yandén. Yate yamba nak duwat wandékwe,

Abrahamét déku kundi wandénngé. Déku kapmang wa Abrahamét wandén. Ani kundi anga wandén, “Wuné ménat, ména gwaal waaraanga maandéka bakamat waak yékun yakawutékwa. Yi wan wanana wa.” Naandén. Wunga wandéka Abraham déku kapmang wa vékundén. Got wunga wandén kundi Mosesét wandén kundit wa taalékéran.

Akwi du dakwa yandarén kapérandi muséché vékusék-ndarénngé, wa Got wani apakundi wandén

²¹ Ma vékulaka. Got Mosesét wandén apakundi wan nak yaambu dé nanat wakwasnyo? Got Abrahamét wandén kundi wan nak pulak yaambu dé nanat wakwasnyo? Yamba wa. Apakundi yékunmba vékwe Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa téndarénngé apakundi wamunaandu, du dakwa wani apakundi vékwe déku ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa wa tékatik daré. Got wunga apakundi yamba wandékwe wa. ²² Nané Gotna nyéngaamba véte anga vékuséknangwa. Akwi du dakwa wan kapérandi mawulé yakwa du dakwa wa. Kapérandi mawulé nana mawulémba téndékwa. Wunga vékusékte ani musé waak wa vékuséknangwa. Nané Jisas Kraiské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naatake kulémawulé kéraae Gorale yékunmba tépékaa-kanangwa. Jisas Kraismba kéraaké yanangwa wani kulémawulé Got talimba Abrahamét anga wandén, “Wuné ménat, ména gwaal waaraanga maandéka bakamat waak yékun

yakawutékwa.” Wunga watake déku nyaan Jisas Kraisét yé kun yatake wandéka nané Jisas Kraiské yé kunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naatake kulémawulé kéraae yé kunmba ténangwa. Jisas Kraiské yé kunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naate wa kulémawulé kéraae Gorale apapu apapu yé kunmba tépékaa-kanangwa.

23 Talimba Krais ani képmaat yaakapuk yandén sapak Moses wan apakundi nanéké wa apa yandén. Yandéka nané polis kutndaka kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak wa ténanén. Krais Jisas yaae nanat yé kun yandu nané déké yé kunmba vékulakate, yé kunmba témuuké kaavéréte, wa wani sapak kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak ténanén.

24 Nak muséké ma vékulaka. Talimba nané Moses wan apakundi yé kunmba vékwe Gotna jémbaaké ayélap wa vékuséknanén. Wani apakundi vékunanga nana mawulé apa pulak yandén. Yandéka Krais Jisas yaaké yandékwannngé kaavérénanén. Dé yaandu nané déké yé kunmba vékulakate kulémawulé kéraae Gotna ménimba yé ku yapaté yakwa du dakwa téké wa déké kaavérénanén. **25** Bulaa Krais Jisas yaandéka nané déké yé kunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naatake démba kulémawulé wa kéraaanenén. Bulaa Moses wan apakundi nanéké apa yamba yandékwe wa. Yandéka bulaa kalapusmba tékwa du dakwa pulak tékapuk yate, wa baka yé kunmba yaténangwa.

Krais Jisaské yékunmba vékulakate Gotna nyambalé wa téngwa

²⁶ Guné akwi Krais Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naate Gotna nyambalé wa téngunéngwa. Guné akwi Krais Jisasale nakurakmawulé yate Gotna nyambalé wa téngunéngwa. ²⁷ Wunga téte guné Kraisna yém̄ba baptais kéraae Kraisale nakurakmawulé yakwa du dakwa, kulémawulé wa kéraanganén. Kéraanganénḡa guna mawulé wan déku mawulé pulak wa tékwa. ²⁸ Wunga téndéka guné Krais Jisasale nakurakmawulé yate nakurak kém̄ba male wa téngunéngwa. Téte anga waké yambak, “Nané ras Juda du dakwa wa. Ras nané nak gaayé du dakwa wa. Nané ras nak duna kundi vékute deku jémbaa yakwa du dakwa wa. Ras nané nana mawulémba vékulakate mawulé yanangwa jémbaa yakwa du dakwa wa. Nané ras du wa. Ras nané taakwa wa.” Guné akwi Krais Jisasale nakurakmawulé yate guné wunga waké yambakate. Anga ma wangunék, “Nané akwi Krais Jisasna du dakwa wa. Yate nakurak kém̄ba male a téngwa. Nané késpulak nakpulak mawulé yakapuk yate késépéri kém̄ba yamba téngwe wa.” ²⁹ Wunga wate ani kundi waak ma véku. Krais dé Abrahamna kém̄ba wa yaandén. Abraham Gorké wa yékunmba vékulakandén. Guné Kraiské yékunmba vékulakate Kraisna du dakwa wa téngunéngwa. Téte Abrahamale Gorké yékunmba vékulakate wa Abrahamna kém̄ba wa téngunéngwa. Téngunéngwanngé, Got gunat waak yékun yakandékwa, talimba Abrahamét watake dat yékun yandén pulak.

4

*Talimba kalapusmba kwaakwa du pulak yare
bulaa Gotna nyambalésé a ténanngwa*

¹ Kundi ras waak anga wakawutékwa, Got gunat waak yékun yaké yandékwannngé. Guné yékunmba vékusék-ngunénngé wa wawutékwa. Aapa nak kiyaaké yate, déku makalnyanét déku akwi musé kéraandénngé watake, kiyaandu wani nyaan wani musé bari katik kéraaké dé. Dé wayéka makalnyan wa yaréndékwa. Dé yaténdu néma du nak dat kure yatéte déké yékunmba vékandékwa. Véndu wani nyaan néma duna kundi vékute kalapusmba kwaakwa du pulak yarékandékwa. Yaréte déku aapa kwayén muséké katik véréké dé. ² Makalnyan yaréndékwa sapak néma du nak déku muséké, déké waak yékunmba vékandékwa. Kukmba, déku aapa talimba wandén sapak wani nyaan némaan ye déku aapanu musé kéraae wani muséké vékandékwa.

³ Talimba nané Gotna nyambalé tékapuk yatéte wani makalnyan pulak wa ténanén. Téte ani képmaana duna apakundi yékunmba wa vékuténanén. Vékuténanga wani apakundi nanéké apa yandéka wa kalapusmba kwaakwa du pulak wa yaténanén. ⁴ Wunga yaténanga Got déku mawulém̄ba wandén sapak wandéka déku nyaan Krais Jisas gaayandén. Gaayandéka taakwa nak wa dé kéraalén. Lé Juda taakwa wa dé kéraatakákaléka wa Juda du téndén. Juda du yatéte akwi Juda wani sapak yandarén pulak, wa Moses wan apakundi vékuténdén. ⁵ Dé nanat yékun yamuké wa gaayandén. Moses

wan apakundi nanéké apa yakapuk yandu nané kalapusmba kwaakwa du pulak tékapuk yate yé kunmba yatéte Gotna nyambalésé témuké wa gaayandén.

⁶ Bulaa Gotna nyambalésé a téngunéngwa. Nané akwi Gotna nyambalésé wa ténangwa. Ténanga déku nyaan nanéké dat waata-kundéka

Got wandéka déku nyaanna Yaamambi nana mawulémba wulaae randékwa. Téte nanat yé kun yandéka Gorké vékusékte dat waanangwa, “Nana aapa wa.” Wunga waate yé kunmba wanangwa.

⁷ Gotna nyaanna Yaamambi nana mawulémba wunga randéka Moses wan apakundi nanéké apa yakapuk yandéka wa nané kalapusmba kwaakwa du pulak yamba ténangwe wa. Bulaa nané Gotna nyambalésé téte a yé kunmba yaténangwa. Yatéte déku yé ku musé akwi kéraakanangwa. Got talimba déku nyambalésat wani musé kwayéké wa wandén.

Pol Galesia du dakwaké vékulaka vékulaka naandén

⁸ Talimba Gorké yamba vékusékngunéngwe wa. Yate kalapusmba kwaakwa du deku néma duna kundi vékutéte yandakwa pulak, wa késpulak nakpulak papungorét waatakungunén. Wani musé wan Got yamba yé wa. Det waatakute deké male vékulakangunén. ⁹ Bulaa Got wa vékusékngunéngwa. Vékusék-ngunénga Got gunat wa vésékndékwa. Wan néma musé wa. Got gunat vékusékndéka kamuké guné dat kuk kwayéte talimba téte waatakungunén musat nakapuk waatakuké guné mawulé yo? Kamuké guné

nakapuk mawulé yo wani muséké? Wani musé wan apa yakapuk yakwa musé wa. Gunat yé kun yakapuk yakwa musé wa. Det nakapuk waatakuké mawulé yate wa kapérandi musé wa yangunéngwa.

10 Gunéké vékulaka vékulaka naawutékwa. Guné Judana yaap yaré sékérké vékulakate guné nyaa, baapmu, kwaaré, wani sékérké ras wangunéngwa, “Wan néma sékét wa. Wani sékét nané Moses wan apakundi vékute ma yaap yarékwak. Wunga yaréte wa Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa tékanangwa.” Wunga wangunéngä guna mawulé waangété wa yan. Yandéka guné talimba yangunén pulak nakapuk yate wa yéku yapaté yamba yangunéngwe wa. **11** Yangunéngä wup yate wawutékwa, “Galesiale yatéte Gotna jémbaa yate déku kundi wa kwayéwutén. Kalmu Galesia du dakwa bari yékéyaak yaké daré kundiké? Kalmu yawutékwa jémbaa baka yéké dé?” Naawutékwa.

12-13 Guné Galesiamba tékwa Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa, gunat wawutékwa. Gorké yé kun mba vékulakate yé kun mba téwutékwa pulak téngunénngé mawulé yate, wa gunat wawutékwa. Talimba Moses wan apakundi gunéké apa yakapuk yandén pulak, Moses wan apakundi bulaa wunéké yamba apa yandékwe wa. Yate yé kun mba yatéwutékwa. Guné wunga yaténgunénngé mawulé yate wa gunat wawutékwa. Wa vékusékngunéngwa. Talimba baasnyé ye yaawutéka néma baat yandéka yaambumba yéké yapatite wa gunale tépékaawutén.

Téte gunat Krais Jisasna kundi kwayéwutén. Kwayéwutéka wunat kapérandi musé yamba yan-gunéngwe wa.

¹⁴ Baat yandéka gunale téwutéka guné wunat yamba kuk kwayéngunéngwe wa. Yate wunéké yamba sépu yangunéngwe. Guné wunéké mawulé yate wunat yé kun yangunén. Gorale re déku kundi kure gaayakwa duwat yé kun yaké yangunéngwa pulak, wa wunat yé kun yangunén. Guné Krais Jisasét yé kun yakwate yangunéngwa pulak, wa wunat yé kun yangunén. ¹⁵ Wani sapak wunéké, wuna kundiké waak wa mawulé yangunén. Yi wan wanana wa. Wani sapak wunat nakapuk yé kun yaké néma mawulé yangunén. Wani sapak wunat yé ku musé male tiyaaké mawulé yangunén. Yate guna méni tiyaate wunat yé kun yamunaae, wa guna méni tiyaaké mawulé yakatik guné. ¹⁶ Bulaa guné wunéké mawulé yamba yangunéngwe wa. Gunat némaamba kundi wawutéka bulaa wuna kundiké kalik yate wuna maama wa téngunéngwa. Wunga vékulakawutékwa.

¹⁷ Ma véku. Du ras gunat anga wandakwa, "Guné Moses wan apakundi vékute yé ku yapaté yakwa du dakwa wa tékangunéngwa." Wunga wate guna yé wa kavérékndakwa. Kavérékte gunéké yamba vékulakandakwe wa. Guné wuna kundi vékulakapuk yate deku kundiké néma mawulé yangunénngé, wa vékulakandakwa. ¹⁸ De guna yé wunga kavérékte gunat yé kun yaké vékulaka-munaandaru, wan yé kun wa. De guna yé kavérékngé mawulé yate, wuné gunale

téwutékwa sapak, sékaamba téwutékwa sapak waak, guna yé kavérék-munaandaru, wan yé kun wa. Wuné gunale téwutékwa sapak male guna yé kavérék-munaandaru, wan yé kun yamba yé wa.

¹⁹ Guné wuna kundi vékwe wuna nyambalésé pulak tékwa du dakwa, gunéké wa vékulaka vékulaka naawutékwa. Gunéké vékulakawutéka wuna mawulé kapére yandékwa. Nyaan kéraaké kaangél vékukwa taakwa nyaan bari kéraaké néma mawulé yalékwa pulak, wa guné Krais Jisas-ale bari nakurakmawulé yate téngunénngé wa néma mawulé yawutékwa. ²⁰ Gunéké sémbéraa yawutékwa. Gunéké vékulaka vékulaka naate bulaa gunale téké néma mawulé yawutékwa. Guna saawi véte gunale kundi bulké mawulé yawutékwa. Nyéngaamba gunat wamuké kalik yawutékwa. Kamu kundi wawutu guna mawulé yé kun yaké dé? Yamba vékusék-wutékwe wa.

Hagar ambét Saraké Pol gwaaménja kundi wandén

²¹ Guné ras anga wangunéngwa, “Moses wan apakundi nanéké apa yandu nané wani kundi vékute Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa tékanangwa.” Wunga wakwa du dakwa guné Moses wan apakundiké yamba yé kunmba vékusék-ngunéngwe wa. Guné yé kunmba vékusék-ngunénngé kundi ras waak wakawutékwa. ²² Ma véku. Gotna nyéngaamba kundi ras wa kwaakwa, Abrahamngé. Dé nyaan vétik kéraandén. Nyaan nak déké jémbaa yakwa taakwa léku yé Hagar kéraan wa. Lé kalapusmba kwaakwa taakwa pulak téte Abrahamngé wa

jémbaa yarélén. Nyaan nak déku talétakwa léku yé Sara kéraan wa. Lé kalapusmba kwaakwa taakwa pulak tékapuk yate baka yé kunmba yarélén. ²³ Abrahamngé jémbaa yakwa taakwa ani képmáana taakwa pulak nyaan nak kéraalén. Déku yé Ismael. Abrahamna talétakwa Sara nyaan kéraakapuk yakwa taakwa yaréléka Got lat kundi watake, “Yi wan wanana wa,” naandéka kukmba nyaan nak kéraalén. Déku yé Aisak wa.

²⁴ Wani taakwaké wate wa gwaaménja kundi wawutén. Gotna kundiké wa wawutén. Kalapusmba kwaakwa taakwa pulak téte Abrahamngé jémbaa yakwa taakwa Hagarké wate, wa Mosesét Got wan kundiké wawutén. Moses némbumba nak téndéka Got wani kundi wandén. Wani némbuna yé Sainai wa. Got wani apakundi Mosesét wandéka wani kundi yékukwa du dakwaké wa wani kundi apa yandén. Kukmba yaae wani kundi vékukwa du dakwaké waak wa wani kundi apa yan. Yandéka de akwi kalapusmba kwaandakwa pulak yate nak duké jémbaa yakwa du dakwa pulak wa yaténdarén.

²⁵ Kalapusmba kwaakwa taakwa pulak yate Abrahamngé jémbaa yakwa taakwa Hagarké wate, wa Sainai némbuké waak wawutén. Wani némbu Arebiamba wa téndékwa. Ani sapak tékwa gaayé Jerusalemngé waak wa wawutén. Jerusalem wan akwi Juda du dakwana gwalepange wa. Wani du dakwaké Moses wan apakundi wa apa yandékwa. Yandéka de kalapusmba kwaandakwa pulak yate nak duna jémbaa yakwa du dakwa pulak wa yaténdakwa. ²⁶ Wuné kalapusmba kwaakwa taakwa pulak

yakapuk yate yékunmba tékwa taakwa Saraké wate, wa nak gaayéké wa wawutén. Wani gaayé wan nak pulak Jerusalem wa. Wan Gotna gaayé wa. Nané Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa wan nana gaayé wa. Moses wan apakundi nanéké apa yakapuk yandéka nané kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak yakapuk yate wa yékunmba yaténangwa.

²⁷ Talimba du nak ani gwaaménja kundi Gotna nyéngaaamba viyaatakandén:

Nyéné nyaan tékapuk yan taakwa, ma mawulé tawulé yanyénék.

Nyéné nyaan kéraakapuk yan taakwa, yéku mawulé vékute mawulé tawulé yate ma waanyénék.

Nyéna du nyénat ayélap sapak yaasékatake nak taakwat kéraandu nyéné kwawitakwa yaréte wup yaké yambak.

Kukmba nyéna gwaal waarranga maandéka bakamu némaamba tékandakwa. Téte nyéna gwaal waarranga maandéka bakamu wa du kumbin taakwana gwaal waarranga maandéka bakamat taalékérakandakwa.

Wunga viyaatakandén, kalapusmba kwaakapuk pulak yakwa taakwa léku gwaal waarranga maandéka bakamuké waak. Léku gwaal waarranga maandéka bakamu wan nané Krais Jisaské yékunmba vékulakakwa du dakwa wa. Nanéké Moses wan apakundi apa yakapuk yandéka nané kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak yakapuk yate wa yékunmba yaténangwa.

²⁸ Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa, ma véku. Talimba Got Abrahamét anga wandén,

“Méné nyaan nak kéraakaménéngwa. Yi wan wanana wa.” Wunga wandéka Abrahamna taakwa Sara Aisak kéraalén. Nanéké waak Got yéku kundi wandén. Wandéka wa nané Aisak pulak a ténonangwa.²⁹ Kalapusmba kwaakwa taakwa pulak yate, Abrahamsné jémbaa yakwa taakwa Hagar, léwinyan kéraalén. Gotna Yaamambi lat kundi wakapuk yandéka lé ani képmaana taakwa yakwa pulak ye wa nyaan kéraalén. Abrahamna talétakwa Sara kalapusmba kwaakwa taakwa pulak yakapuk ye wa kukmba nyaan kéraalén. Gotna Yaamambi lat kundi watake, “Yi wan wanana wa,” naandéka, lé ani képmaana taakwa pulak ye wa nyaan kéraalén. Kéraaléka kukmba dé léwinyan Ismael déku waayéka Aisakét yaavan kutndén. Yandén pulak, bulaa nana maama nanat yaavan kutndakwa. Nana maama anga wandakwa, “Moses wan apakundi deké apa yandénngé wa mawulé yanangwa.” Naandakwa. Wunga wate Krais Jisasna jémbaambaa yaale Gotna Yaamambi kure tékwa du dakwa nanat yaavan kutndakwa.

³⁰ Kalapusmba kwaakwa taakwa pulak téte, Abrahamsné jémbaa yakwa taakwa, léku nyaanngé waak, Gotna nyéngaamba ani kundi wa kwaakwa: Got Abrahamét anga wandén, “Ména talétakwana nyaan léwinyanét waménén musé kukmba kéraakandékwa. Kalapusmba kwaaakwa taakwa pulak yate ménéké jémbaa yakwa taakwana nyaan léwinyanmba waménén musé katik kéraaké dé. Dé wani musé kéraakapuk yamuké, ma waménu kalapusmba kwaakwa taakwa pulak yate ménéké jémbaa yakwa taakwa

léku nyaanale, méné yaasékatake yémbéru.” Got wunga wandén Abrahamét.

³¹ Krais Jisasna jémbaramba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, ma vékulaka. Nané kalapusmba kwaakwa taakwa pulak yatéte Abrahamngé jémbaraa yakwa taakwana nyaan pulak, yamba ténangwe wa. Nané kalapusmba kwaakapuk yan taakwa pulak yatéte taale kéraandén taakwana nyaan pulak, wa ténangwa. Téte nak du wandaka deku jémbaraa yakwa du pulak yamba ténangwe wa. Moses wan apakundi nanéké apa yakapuk yandéka nané Krais Jisaské yékunmba vékulakate wa yékunmba ténangwa.

5

Nané kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak yakapuk yate ma yékunmba yatékwak

¹ Wunga téte, nané kulémawulé kéraae yékunmba tépékaananénngé Krais Jisas nanat yékun yandénngé vékulakate, ma yékunmba male yatépékangunék. Yate apa yangunu Moses wan apakundi gunéké apa katik yaké dé. Yandu guné nakapuk kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak yatéché yambak.

² Guné ma véku. Wuné Pol gunat wawutu ma vékungunék. Guné Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du téké yate wangunu Juda du guna sépé sékumunaandaru, wa Moses wan apakundi gunéké apa yakandékwa. Wunga yandan wa guné Krais Jisasna jémbaraat kuk wa

kwayéngunéngwa. Wunga kwayéngunu Krais Jisas gunat katik yékun yaké dé.

³ Guné ani kundi yékunmba vékungunénngé wa mawulé yawutékwa. Yate gunat nakapuk wawutékwa. Guné Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du téké mawulé yate, Moses wan apakundi tambék vékwe wangunu guna sépé sékumunaandaru, wa Moses wan apakundi akwi ma vékusékéyakngunék. ⁴ Guné ras Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du téké we Moses wan apakundi vékwe wa Krais Jisasét yaasékangunéngwa. Dale nakurakmawulé yakapuk yate wa nak mawulé yate wa téngunéngwa. Téngunu Got gunat yéku mawulé kwayékapuk yate gunat katik yékun yaké dé.

⁵ Nané wunga yamba ténangwe wa. Gotna Yaamambi Kraisna jémbaraké nanat yakwasnyéndéka wa nané yéku mawulé vékute Kraiské yékunmba vékulakate anga wanangwa, “Krais Jisas waambule yaae nané kéraae kure yékandékwa. Kure yéndu nané Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du wa tékanangwa. Yi wan wanana wa.” Wunga wate déké kaavérénangwa. ⁶ Nané Krais Jisasna jémbaramba yaale dale nakurakmawulé yate wa ténangwa. Téte sépé yamba vékulakanangwe wa. Nana sépé daré sékwak, kapuk yamba yé? Yéngä yakét. Dékumukét. Wan baka musé wa. Néma musé yamba wa. Ani musé wan néma musé a. Nané Krais Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naate nak du dakwaké, Gorké waak néma mawulé yakanangwa. Wunga yaké yanangwan wan néma musé wa.

⁷ Talimba Kraisna kundi yé kun mba vékute guné Galesiamba tékwa du dakwa yéku mawulé vékute yé kun mba yaténgunén. Yaténgunénga bulaa du ras yaae guna mawulé wa yaavan kutndakwa. Yaavan kutndaka guné wani yéku kundi yaasékaké vékulakate Moses wan apakundiké wa vékulakangunéngwa. ⁸ Wunga yangunénnngé Got yamba wandékwe wa. Got wa wandén gunat, déku nyaan Krais Jisaské yé kun mba vékulakangunénnngé. Got guna mawulé yamba yaavan kutndékwe wa. Wan paapu yakwa du wa guna mawulé wa yaavan kutndarén.

⁹ Résépuké kundi ras wakawutékwa. Résépu ayélapkéri kakémumba kutndéka wa kakému bari kapére yakwa. Paapu yakwa kundi wan résépu pulak yate, wa bari du dakwana mawulé yaavan kurkandékwa.

¹⁰ Gunéké wuna mawulé yé kun yandékwa. Nané gunale, nana Néman Du Krais Jisasale nakurakmawulé yaténanga vékusék-wutékwa. Wani du guna mawulé katik yaavan kurké daré. Guna mawulé wuna mawulé pulak wa tékandékwa. Yandu guné wunale nakurakmawulé yakan-gunéngwa, wawutékwa kundiké. Yangunu Moses wan apakundi gunéké apa katik yaké dé. Wunga vékusékte anga waak vékusékwutékwa. Guna mawulé yaavan kurkwa du kapérandi musé wunga yandarénnngé Got wani du yan kapérandi musé det waambule yakata-kandékwa. Wani du wan néma du daré, kapuk baka du daré? Yénga yakét. Dékumukét. Got wani du yan kapérandi musé dekét det waambule yakata-kandékwa.

¹¹ Krais Jisasna jémbaamba yaalan wuna aanyé waayéka nyangengu, ma vékungunék. Wuné Krais Jisasna kundi wate wa ani kundi yamba wawutékwe wa, “Guné Moses wan apakundi vékwe guna sépé ma sékungunék.” Wunga yamba wawutékwe wa. Talimba vékusékngapuk yate wa wani kundi wawutén. Bulaa wani kundi yamba wawutékwe wa. Sépé sékutake Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du téké yandakwa kundi nakapuk wamunaawutu, wa de Juda du wunat katik yaavan kurké daré. Wuné Krais Jisas nanéké takwemimba kiyaandéka nané Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa téñangwa kundi wawutéka wa wuna kundit kuk kwayéndakwa. ¹² Guna mawulé yaavan kurkwa du deku sépé akwi sékumunaandaru wan yékun wa.

¹³ Wuna du dakwa, ma yékunmba vékungunék. Got gunat waandéka wa Krais Jisasna jémbaamba yaalangunén. Yaalangunéngá Moses wan apakundi gunéké apa yamba yandékwe wa. Kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak yakapuk yate wa yékunmba téngunéngwa. Téte anga waké yambak, “Nané mawulé yanangwa pulak yakanangwa. Yate kapérandi muséké mawulé yate kapérandi musé yakanangwa.” Wunga waké yambakate. Anga ma wangunék, “Nanale Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwaké ma néma mawulé yakwak. Yate det ma yékun yakwak.” Wunga wate deké néma mawulé yate det yékun yate ma yékunmba yaténgunék. ¹⁴ Guné wunga yakwate yangunéngwanngé ani kundi wa kwaakwa, Moses viyaatakan apakundimba:

Guna sépéché néma mawulé yangunéngwa pulak, nak du dakwaké ma néma mawulé yangunék. Yate det ma yé kun yangunék. Wani nakurak kundi yé kunmba vékute wandékwa pulak yate, wa Moses wan akwi apakundi vékute wandékwa pulak yakangunéngwa. Yate yé kunmba tékangunéngwa. ¹⁵ Guné wunga tékapuk yate waaléwasá waariyakwa pulak, guna du dakwale waaru waariyate det yaavan kutte ma jéraawu yangunék, guné akwi lambiyakngapuk yamuké.

Gotna Yaamambina kundi vékute wa yé kunmba tékanangwa

¹⁶ Wani kundi wate ani muséké vékulakawutékwa. Ma véku. Gotna Yaamambi guna mawulémba wulaae randu guné Gotna Yaamambina kundi ma yé kunmba vékupékaate yé kunmba téngunék. Wunga téte yéku mawulé vékute yéku yapaté male ma yangunék. Kapérandi mawulé vékukapuk yate kapérandi musé yaké yambak. ¹⁷ Du dakwana kapérandi mawulé wan Gotna Yaamambina mawulé pulak yamba yé wa. Gotna Yaamambi du dakwana kapérandi mawulale maama pulak wa yatémbérékwa. Yatémbéréka Gotna Yaamambi nana kapérandi mawulale nana mawulémba téte kundi vétik wate waariyambérékwa. Yambéréka wa mawulé yangunéngwa musé yaké yapatingunéngwa. ¹⁸ Guné Gotna Yaamambi mawulé yandékwa pulak yate yé kunmba tékangunéngwa. Téngunu Moses wan apakundi apa katik yaké dé gunéké.

19-21 Du dakwana kapérandi mawulé wa vékuséknangwa. Wani mawulé vékute wa nak du dakwale kapérandi musé yandakwa, késpulak nakpulak papungorét waatakundakwa, kus kundi paavé kundi bulndakwa, nak du dakwale maama yandakwa, waaru waariyandakwa, nak du dakwat kapére mawulé yandakwa, rakarka yandakwa, dekét deku kapmang musé kéraqaké vékulakandakwa, nak du dakwat waarundakwa, nakurakmawulé yakapuk yate késpulak nakpulak kém̄ba téndakwa, nak du dakwana musékapére mawulé vékundakwa, waangété kulak kate waangété yandakwa, néma paat yate némaamba kakému kulak waak kate kapérandi musé yandakwa, wunga pulak kapérandi musé ras waak yandakwa, wunga yate wa kapérandi mawulé vékute kapérandi musé yandakwa. Gunat talimba wawutén pulak bulaa a gunat nakapuk wawutékwa. Wani kapérandi musé yaké yambakate. Wani kapérandi musé yakwa du dakwa Gorale katik yarépékaké daré. Gotna gaayét katik yéké daré.

22-23 Gotna Yaamambina kundi vékukwa du dakwa yéku mawulé vékute Gotna gaayét yékandakwa. Gotna Yaamambi kure tékwa du dakwa anga yakandakwa. De nak du dakwaké néma mawulé yakandakwa, yéku mawulé vékute Gorké mawulé tawulé yakandakwa, nak du dakwale yé kunmba tékandakwa, nak du dakwa det yandarén kapérandi musé det katik waambule kaataké daré, du dakwat yé kun yakandakwa, yéku musé male yakandakwa, wandakwa pulak yakandakwa, nak du dakwat

yakélak yakélak yakandakwa, yé kunmba vékulakate yé kunmba yaté kandakwa, wunga yate yé ku musé yakandakwa. Wani yé ku musé yandaru akwi du dakwa det katik wa aruké daré. ²⁴ Wani yé ku musé yakwa du dakwa wan Krais Jisasna du dakwa wa téndakwa. Téte wa de talimba yandarén kapérandi mawulé wa kuk kwayéndarén. Krais Jisas talimba takwemimba kiyaandéka wani kapérandi mawulé kuk kwayétuke wa yé ku mawulé male vékundakwa.

²⁵ Wan Gotna Yaamambi nanat kulémawulé wa tiyaandén. Nané dé tiyaan kulémawulé kéraae déku kundi vékupékaatéte yé kunmba male téte yé ku yapaté male ma yawkak. ²⁶ Nana yé katik kavérékngé nané. Nana du dakwaké kapére mawulé katik vékuké nané. Nana du dakwana muséké katik jaambiké nané. Nané nana yé kavérékte nana du dakwaké kapére mawulé vékute wa deku mawulé yaavan kutnanu deku mawulé nanéké kapére yakandékwa. Wunga yakapuk yate wa nané akwi yé kunmba male témuké, wa Gotna Yaamambina kundi ma vékukwak.

6

Nané det ma yé kun yawkak

¹ Krais Jisasna jémbaamba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, ma véku. Guna du dakwa ras Krais Jisasna jémbaamba yaale kapérandi musé yandaru vémunaangunu, guné Gotna Yaamambi kure tékwa du dakwa det ma yé kun yate deku mawulé

ma yékun yangunék. Yate det yéku kundi ma yakélak yakélak wangunék. Det waaruqué yambak. Yate jéraawu ma yangunu, guné waak de yan pulak kapérandi musé yakapuk yanuké.² Guna du dakwat ma yékun yangunék. Wunga yangunu wa kapére mawulé vékukapuk yate kurkale yarékandakwa. Krais Jisas wunga yananénngé wa wandén.³ Guna mawulémba anga waké yambak, “Nané néma du dakwa a. Nak du dakwa wan baka du dakwa wa. Nané de yan pulak kapérandi musé yamba yanangwe wa. Det katik yékun yaké nané.” Wunga waké yakwa du dakwa guné wani muséké yamba vékusékngunéngwe wa. Wa baka du dakwa wa téngunéngwa. Kalmu guné waak kapérandi musé yaké guné? Wani muséké vékulakate akwi du dakwat ma yékun yangunék.

4-5 Ani kundi waak ma vékungunék. Nak du dakwa gunat yékun yandarénngé katik kaavéréké guné. Kapérandi musé yaandu akwi du dakwa de nak nak deku mawulémba apa yate yéku mawulé vékute yékunmba ma téndaru. Téte yéku yapaté ma yandaru. Got wani yapatéké mawulé yandékwa. Yandékwanngé vékulakate wa gunat wawutékwa. Akwi du dakwa de nak nak deku jémbaa yate ma wandarék, “An yéku jémbaa wuté yo, kapuk kapérandi jémbaa wuté yo?” Wunga vékulakate dekét deku kapmang yékunmba yandarén jémbaaké yénga mawulé yandaru. Yate nak du dakwana jémbaaké katik jaambiké daré.

6 Du ras yaae Krais Jisasna kundiké gunat yak-wasyé-ndaru guna yéku musé ras det ma muni

waate kwayéngunu. Wunga yate wa det yékun yakangunéngwa.

7-8 Ma véku. Got akwi muséké wa vékusékndékwa. Dat paapu yaké wa yapatingunéngwa. Ani kundiké ma yékunmba vékulaka-ngunék. Du nak déku yaawimba kakému yaanane kukmba wungat male wani kakému wa kéraakandékwa. Kéraaké yandékwan pulak, du dakwa yandakwa muséna sék male wa kukmba kéraakandakwa Gotmba. Kapérandi musé yakwa du dakwa deku kapérandi mawulé vékute Gotna Yaamambina kundi vékukapuk yandaru, wa Got de yan kapérandi musé waambule yakatare wandu lambiyakngandakwa. Dale katik yatépékaké daré. Gotna Yaamambi kure yatékwa du dakwa yéku musé male yate déku kundi vékundaru, wa Gotna Yaamambi wandu kukmba yéku musé male kéraakandakwa. Kéraate Gorale apapu apapu yékunmba rapéka-kandakwa. **9** Wani kundiké vékulakate wa gunat wawutékwa. Nané yéku yapaté yamuké saalakuké yambak. Nané saalakukapuk yate yéku yapaté yate wa Got néma kot vékute néma du raké yandékwa sapak, wa yananén yéku musé nanat tiyaakatakandékwa. **10** Kukmba tiyaakataké yandékwanngé vékulakate bulaa a wawutékwa. Nané yéku yapaté ma yapéka-tékwak. Yate det yékun yanangwa sapak yaandu nané akwi du dakwat ma yékun yakwak. Yate Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwaké waak vékulakate nané ma apa yate det yékun yapékakwak.

*Krais takwemimba kiyaandénngé Pol Kraisna
yé kavérékndékwa*

¹¹ Ani nyéngaa ma véngunék. Bulaa wuné Pol wuna kundi viyaatakan dumba nyéngaa kéraae wunékét wuna taamba wa ani kundi viyaatakawutékwa. Guné viyaatakawutén kundi véte wuna kundi yé kunmba vékusékngunénngé, wa wunékét wuna kapmang ani néma nyaapmba viyaatakawutékwa.

¹² Guna sépé sékungunénngé mawulé yakwa dunyan, de Juda duna ménimba yéku du téké we, wa sépé sékungunéngwa kundi gunat wandakwa. De wani kundi yaasékatake Krais nanéké takwemimba kiyaandénngé wakapuk yandaru, Judasé wani kundiké det waarute det yaavan kurkapuk yamuké, wa de sépé sékundakwa kundi gunat wandakwa. ¹³ Wani kundi wate deku sépé sékwan du de Moses viyaatakan akwi apakundi yamba yé kunmba vékundakwe wa. Sépé sékundakwa kundi, ayélapkéri apakundi ras waak, wani kundi male wa vékundakwa. Yate deku yé kavérékngé mawulé yate wa gunat wandakwa, guna sépé sékungunénngé. Guné wunga yamunaa-ngunu, wa nak du dakwat anga wakan-dakwa, “Ma vé. De nana kundi vékute wanangwa pulak yate deku sépé wa sékundakwa. Nané néma du a ténangwa.” Wunga wate deku yé kavérékngé mawulé yate wa gunat wandakwa, guna sépé sékungunénngé.

¹⁴ De deku yé kavérékngé mawulé yandakwa pulak, yamba yawutékwe wa. Wuna yé kavérékmuké kalik yawutékwa. Nana Néman Du Jisas Kraisna yé kavérékngé wa mawulé

yawutékwa. Dé néma du wa randékwa. Wuné néma du yamba wa. Dé nanéké takwemimba kiyaandénngé wuné déku yé kavérékngé wa mawulé yawutékwa. Dé takwemimba kiyaandéka wuna kapérandi mawulé dale wa kiyaan. Kiyaandéka ani képmaana musé wunat yamba apa yandékwe wa. Wani musat wa kuk kwayéwutén. ¹⁵ Jisas Krais takwemimba kiyaandénngé wa wawutékwa. Nané nana sépé sékunanān, wa baka musé wa. Nané nana sépé sékukapuk yananan, wa baka musé wa. Nakurak musé male wan dé néma musé wa. Got nanat kulémawulé tiyaandéka nané kulé du dakwa téngwanan wa néma musé wa.

¹⁶ Guné kulémawulé kéraae kulé du dakwa téte Gotna ménimba Israel du dakwa wa téngunéngwa. Guné déku du dakwaké Got sémbéraa yakandékwa. Akwi genge gaayémba tékwa déku du dakwaké sémbéraa yakandékwa. Sémbéraa yate gunat yéku mawulé kwayéndu wa yékunmba tékangunéngwa. Gorét wunga waataku-wutékwa.

¹⁷ Wuné Jisasna jémbaa yakwa du téwutéka Jisasna maama talimba wunat viyaandarén. Viyaandaka nak du dakwa wunat viyaandarén waasé yan katakét véte wa vékusékndakwa, Jisasna jémbaa yawutékwānngé. Jisasna jémbaa yawutékwa wunat viyaandaka bulaa kalik yawutékwa, nak du wunéké nakapuk apa yamuké.

¹⁸ Krais Jisasna jémbaamba yaalan wuna aanyé waayéka nyangengu, gunéké nana Néman Du Krais Jisasét waatakuwutékwa. Dé gunéké

Galesia 6:18

xlv

Galesia 6:18

sémbéraa yate gunat yékun yandénngé wa dat
waataku-wutékwa. Yi wan wanana wa.
Wani kundi a wasékéyakwutékwa. Yaak.

**Gotna Kundi
The New Testament in the Wosara-Kamu Dialect of
the Ambulas Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Ambulas (Wosera) long
Niugini**

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ambulas (Wosera) (Wosera-Kamu dialect of Ambulas)

Dialect: Wosera-Kamu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 31 Aug 2023

642fc614-c768-54bd-ae38-31184977f6f6